

## ВІДГУК

офіційного опонента, доктора медичних наук  
професора Заболотнова Віталія Олександровича  
на дисертаційну роботу Куфльовського Дмитра Володимировича  
«Оптимізація тактики переривання вагітності в II триместрі»,  
поданої в разову спеціалізовану раду ДФ 26.613.111  
при Національному університеті охорони здоров'я України  
імені П. Л. Шупика МОЗ України  
на здобуття наукового ступеня доктора філософії  
в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина  
(наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»)

**Науковий керівник:** чл.-кор. НАМН України, професор, доктор медичних наук, професор кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П. Л. Шупика Вдовиченко Юрій Петрович.

### Актуальність обраної теми дисертації

На сьогодні в більшості країн світу і Європейського регіону ВООЗ на форумах найвищого рівня широко дискутуються питання вимушеного переривання вагітності в II триместрі, тому хочу наголосити, що наукова робота Куфльовського Дмитра Володимировича, яка присвячена оптимізації тактики переривання вагітності в II триместрі, є актуальною, своєчасною, перспективною і потрібною.

Дисертаційна робота Куфльовського Д.В. присвячена актуальній проблемі акушерства – підвищенню ефективності вимушеного переривання вагітності у II триместрі вагітності на підставі вивчення клінічних, імунологічних, мікробіологічних та психологічних показників, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів.

### Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом наукової роботи кафедри акушерства, гінекології та перинатології Національного університету охорони здоров'я України імені П.Л. Шупика МОЗ України «Актуальні

аспекти охорони репродуктивного здоров'я жінок, прегравідарної підготовки та пренатальної діагностики в сучасних умовах» (номер державної реєстрації 0117U006095, термін виконання: 2017-2025 роки).

#### Новизна дослідження та одержаних результатів

Провівши оцінку найважливіших здобутків дисертаційного дослідження, варто відмітити наступні результати, що мають вагому наукову новизну:

- розширені наукові дані про взаємозв'язок між клінічними, імунологічними, мікробіологічними та психологічними даними у жінок, які вимушено переривають вагітність у II триместрі, що може призводити до розвитку післяабортних ускладнень та порушень репродуктивної функції у майбутньому. Науково представлено вплив оптимізованої тактики вимушеного переривання вагітності у II триместрі на стан репродуктивного здоров'я жінок;

- отримані дані дозволили науково обґрунтувати необхідність удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів у жінок із вимушеним перериванням вагітності у II триместрі внаслідок вроджених вад розвитку плода.

#### Теоретичне значення результатів дослідження

Проведені дослідження дозволяють науково обґрунтувати можливість профілактики ускладнень після вимушеного переривання вагітності у II триместрі, що має теоретичне значення для зниження частоти репродуктивної патології у жінок групи високого ризику.

Поглиблене вивчення механізмів порушень психоемоційного стану у жінок із вимушеним перериванням вагітності у II триместрі дозволяє більш ефективно проводити лікувально-профілактичні заходи та покращити стан репродуктивного здоров'я.

#### Практичне значення результатів дослідження

Робота має чітку практичну направленість. Серед ключових практичних аспектів дисертаційного дослідження найбільш вагомими є:

- проведено порівняльний клінічний аналіз перебігу вагітності, I та II триместрів у жінок із вимушеним перериванням вагітності внаслідок вроджених вад розвитку плода;

- встановлено частоту та структуру порушень психоемоційного статусу у жінок із вимушеним перериванням вагітності у II триместрі та їх вплив на зміни імунного статусу та порушень мікробіоценозу статевих шляхів;

- удосконалено та впроваджено алгоритм лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів у жінок із вимушеним перериванням вагітності у II триместрі.

#### Ступінь обґрунтованості та достовірності положень, висновків і рекомендацій, сформульованих в дисертації

Усі положення, висновки, рекомендації, що містяться в дисертації, науково обґрунтовані, достовірні, логічно витікають із результатів досліджень. Робота виконана на сучасному науково-методичному рівні із застосуванням принципів доказової медицини. Методики, використані автором в дослідженні, актуальні. Наукові положення, висновки, рекомендації, які сформульовані в дисертації, одержані на достатньому фактичному матеріалі. В процесі дослідження було обстежено 60 пацієнток. Достатня для статистичної обробки кількість досліджень і клінічних спостережень дозволяють вважати отримані результати достовірними. Методи статистичного аналізу, які були використані в роботі, адекватні. Статистичний аналіз результатів дослідження проведений на сучасному рівні, коректно, за допомогою стандартних програм статистичного аналізу. Вірогідність отриманих наукових результатів підтверджена на практиці в основних та контрольних групах. Наведені в роботі таблиці та рисунки переконливі. Висновки конкретні і повністю підтверджуються результатами дослідження. Висловлені в роботі наукові положення та рекомендації науково обґрунтовані.

#### Оцінка змісту, оформлення та обсягу дисертації, зауваження щодо оформлення

Дисертація оформлена відповідно Державним стандартам і діючим вимогам МОН України. Анотація викладена українською і англійською мовою і в достатній мірі відображає основні результати дослідження із зазначенням наукової новизни та практичного значення. Дисертацію викладено на 139 сторінках друкованого тексту формату А4, з яких 109 сторінок займає основний текст.

Дисертація написана літературною мовою, грамотно. Всі розділи дисертації написані логічно, із дотриманням наукового стилю написання.

Вступ дисертації відображає актуальність досліджуваної проблеми, сформульована мета і завдання дослідження, відображена загальна характеристика роботи.

Висновки, які наведені в дисертації, повністю відображають зміст роботи, зроблені на основі фактичного матеріалу дисертації та статистичної достовірності отриманих результатів, відповідають завданням дослідження та свідчать про досягнення поставленої мети.

Особливої уваги заслуговують наступні висновки: у структурі показань до вимушеного переривання вагітності у II триместрі переважають трисомії різних хромосом (21 пара – 20%; 16 і 18 пари – 20%); аномалії розвитку головного мозку (аненцефалія - 16,7% та гідроцефалія – 16,7%). Серед інших показань треба зазначити відсутність черепної коробки (13,3%); черевної стінки (6,7%); верхніх та нижніх кінцівок (6,7%). У жінок, які вимушено переривають вагітність у II триместрі, має місце імунний дисбаланс з боку як клітинного (зниження хелперної та підвищення супресорної субпопуляції), так і гуморального імунітету (зменшення загальної кількості В-лімфоцитів на фоні збільшення кількості “активних” В-клітин). Стан мікробіоценозу статевих шляхів у жінок, які вимушено переривають вагітність у II триместрі, характеризується зниженням кількості лактобацил, біфідобактерій і молочно-кислих стрептококів на фоні одночасного збільшення ешерихій, протей, грибів роду *Candida*, стафілококів, міко- та уреаплазм. Наявність двох варіантів інфекцій відзначено у 36,7%, а трьох – у 26,7% відповідно. Вимушене переривання вагітності у II триместрі призводить до розвитку порушень психоемоційного стану – розвиток стоп-реакції, блокування активності, емоційна лабільність, висока пошукова активність та занижена самооцінка, що свідчить про розвиток психосоматичного синдрому дезадаптації. Використання удосконаленого нами алгоритму лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів дозволяє знизити частоту післяабортних ускладнень (загострення хронічного сальпінгоофориту – 3,3%

та лохіометра – 3,3%) при одночасній корекції імунного дисбалансу, порушень мікробіоценозу статевих шляхів та психоемоційного статусу.

Публікації по матеріалах дисертації повністю відповідають вимогам МОН України.

У ході ознайомлення з дисертаційною роботою виникли запитання для дискусії:

1. Яка структура показань до вимушеного переривання вагітності у II триместрі?

2. Який патогенетичний зв'язок між імунологічними та мікробіологічними змінами?

Повнота викладу матеріалів дисертації в опублікованих працях.

За матеріалами дисертації опубліковано 7 робіт, з них 4 статті: 3 – одноосібні, 1 – англійською мовою, 3 статті у наукових фахових виданнях України відповідно до переліку, 1 стаття у періодичних наукових виданнях інших країн, які входять до Європейського Союзу (Республіка Польща). Крім того, опубліковані 3 тези доповідей в матеріалах науково-практичних конференцій.

Основні положення дисертації та результати наукових досліджень повідомлені й обговорені на науково-практичних конференціях Національної медичної академії післядипломної освіти імені П.Л. Шупика МОЗ України (Київ, 2019-2021 рр.); на науково-практичних семінарах в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» 20 лютого 2020 року, Київ-Дніпро-Кривий Ріг-Запоріжжя; «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» 12 березня 2020 року, Київ-Тернопіль-Хмельницький та науково-практичній школі-семінарі в форматі телемосту «Клінічні рекомендації в практиці акушера-гінеколога» 17 вересня 2020 року, Івано-Франківськ-Чернівці-Ужгород.

Особистий внесок здобувача в одержання наукових результатів,  
що виносяться на захист

Ідея проведення дослідження, мета і завдання сформульовані дисертантом спільно з науковим керівником – Вдовиченком Юрієм

Петровичем. Автор самостійно провів патентні та інформаційні пошуки, аналіз наукової літератури, визначила методи дослідження.

Куфльовський Д.В. особисто провів дослідження, збір та аналіз клінічного матеріалу, його обробку, формування досліджуваних груп. Всі клінічні спостереження та обстеження проведено протягом виконання дисертаційного дослідження самостійно, з дотриманням протоколу біомедичного дослідження та підписанням інформованої згоди пацієнта за дизайном, затвердженим біомедичною експертизою.

Аналіз результатів дослідження, їх узагальнення, статистична обробка клінічних та інструментальних досліджень, їх оформлення проведені автором самостійно.

В наукових роботах, опублікованих за темою дисертаційного дослідження в співавторстві, автору належить провідна роль у зборі клінічного матеріалу, статистичній обробці та аналізі отриманих результатів. Спільно з науковим керівником обговорені та узагальнені наукові положення дисертації, оформлені висновки та практичні рекомендації.

Дані про відсутність текстових запозичень та порушень академічної добросовісності (академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації)

За результатами перевірки та аналізу матеріалів дисертації не було виявлено ознак академічного плагіату, самоплагіату, фабрикації, фальсифікації. Розглянувши матеріали дисертації здобувача наукового ступеню доктора філософії Куфльовського Д.В. на тему «Оптимізація тактики переривання вагітності в II триместрі» встановлено, що при комп'ютерному тестуванні електронної форми дисертації та наявних за її темою публікацій через програму «Anti Plagiarism» та за допомогою системи Strike Plagiarism не виявлено академічного плагіату в наданих матеріалах дисертації. Текст наданих матеріалів дисертації Куфльовського Д.В. є оригінальним.

Рекомендації щодо використання результатів дисертаційного дослідження в практиці

Основні положення дисертації, удосконалений алгоритм профілактики перинатальних ускладнень впроваджено у практичну роботу двох лікувально-

профілактичних закладів України: КНП “Київський міський пологовий будинок №3” та Київський міський центр репродуктивної та перинатальної медицини.

Результати вивчення патогенезу та профілактики ускладнень репродуктивного здоров'я після вимушеного переривання вагітності включені в програму лекцій, практичних та семінарських занять та використовуються в навчальному процесі кафедри акушерства, гінекології та перинатології НУОЗ України імені П.Л. Шупика.

#### Відповідність дисертації спеціальності та профілю спецради

Дисертація Куфльовського Д.В. на тему «Оптимізація тактики переривання вагітності в II триместрі» відповідає паспорту спеціальності «Акушерство та гінекологія». Дисертація повністю відповідає профілю спеціалізованої вченої ради.

#### Відповідність роботи вимогам, які пред'являються до наукового ступеня доктора філософії

Дисертаційна робота Куфльовського Д.В. «Оптимізація тактики переривання вагітності в II триместрі», подана на здобуття наукового ступеня доктора філософії в галузі знань 22 Охорона здоров'я за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»), присвячена актуальній проблемі сучасного акушерства, є закінченим науковим дослідженням, яка містить нові положення і нові науково обґрунтовані результати, що, в цілому, розв'язують важливе науково-практичне завдання – підвищення ефективності вимушеного переривання вагітності у II триместрі вагітності на підставі вивчення клінічних, імунологічних, мікробіологічних та психологічних показників, а також удосконалення алгоритму лікувально-профілактичних та реабілітаційних заходів.

Виходячи з актуальності, за об'ємом та рівнем досліджень, наукової новизни результатів, теоретичної та практичної цінності отриманих даних, об'єктивності та обґрунтованості висновків, беручи до уваги особистий внесок здобувача, дисертаційна робота Куфльовського Д.В. «Оптимізація тактики переривання вагітності в II триместрі» повністю відповідає вимогам пп. 6, 7, 8 Порядку присудження ступеня доктора філософії та скасування

рішення разової спеціалізованої вченої ради закладу вищої освіти, наукової установи про присудження ступеня доктора філософії, затвердженого Постановою Кабінету Міністрів України від 12.01.2022 № 44, та наказу МОН України від 12.01.2017 № 40 «Про затвердження Вимог до оформлення дисертації», а її автор Куфльовський Дмитро Володимирович повністю заслуговує присвоєння наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 222 Медицина (наукова спеціальність «Акушерство та гінекологія»).

Офіційний опонент:  
завідувач кафедри «Сестринська справа»  
Житомирського медичного інституту  
Житомирської обласної ради,  
доктор медичних наук, професор



В. О. Заболотнов

Підпис *Заболотнова В.О.* Завіряю  
Помічник ректора з кадрової роботи  
**ЖИТОМИРСЬКИЙ**  
**МЕДИЧНИЙ ІНСТИТУТ**  
Житомирської обласної ради



*Галіна Овсенікова*